

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2016/158
Karar Sayısı : 2016/150
Karar Tarihi : 7.9.2016
R.G.Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 1. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 12.1.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 340. maddesinin Anayasa'nın 10., 11., 49. ve 55. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Uluslararası koruma talebinin reddine dair kararın iptali talebiyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un 340. maddesi şöyledir:

“Adli yardımdan yararlanan kişi için mahkemenin talebi üzerine baro tarafından görevlendirilen avukatın ücreti, yargılama gideri olarak Hazineden ödenir.”

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Cengiz ERTEN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. Başvuran Mahkeme, 6100 sayılı Kanun'un 340. maddesinin iptalini talep etmiştir. İtirazkonusu kural, adli yardımdan yararlanan kişiye mahkemenin talebi üzerine baro tarafından görevlendirilen avukatın ücretinin yargılama gideri olarak Hazine tarafından ödeneceğini hüküm altına almaktadır. Başvuran Mahkeme, adli yardımdan yararlanan kişinin davayı kaybetmesi halinde, yargılama giderlerinin kendisinden tahsilinin mümkün olmaması halinde karşı taraf vekâlet ücretinin nasıl karşılanacağına dair mevzuatta hüküm bulunmadığı için eksik

düzenleme nedeniyle itiraz konusu kuralın iptalini talep etmiştir. İtiraz başvurusundaki söz konusu eksik düzenleme iddiasının kabulü, kuralda yer alan hükmün ötesinde ve bu kuraldan bağımsız olarak yeni bir düzenleme yapılması sonucunu doğuracaktır. Kaldı ki, adli yardımdan yararlandan karşı taraf vekalet ücretinin fiilen tahsil edilememesi durumunda nasıl temin edileceği hususunun bir eksiklik teşkil edip etmediği ve böyle bir eksiklik mevcutsa yeni düzenleme yapılması gereği kanun koyucunun takdirindedir. Dolayısıyla bakılmakta olan davada, uygulanacak bir kural mevcut bulunmamaktadır.

4. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kurala ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III- HÜKÜM

12.1.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 340. maddesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu maddeye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 7.9.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Esas Sayısı : 2016/158
Karar Sayısı : 2016/150

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ